

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ35/2019

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ(δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 18^η Απριλίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαεννιά (2019) ημέρα Πέμπτη και ώρα 9:30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 & Κορνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος:** Γεώργιος Καταπόδης
- 2. Αναπληρωτής Πρόεδρος:** Μιχαήλ Εκατομμάτης
- 3. Μέλη:** Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Μαρία Στυλιανίδου

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού – Οικονομικού

Εισηγητής: Ιωάννης Φουντουκίδης, Οικονομολόγος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν ο Εισηγητής κ. Φουντουκίδης (μέσω τηλεδιάσκεψης) καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών κ. Χριστίνα Καξιρή, οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών του Συμβουλίου της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή του **Ε.Κ.Ε.Τ.Α.** στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την: **«Προμήθεια εργαλειομηχανών 3Δ εκτύπωσης και μορφοποίησης αντικειμένων»** προϋπολογιζόμενης δαπάνης 31.891,13€ προ Φ.Π.Α.

1. Με το υπ' αρ. πρωτ 40500/09.04.2019 αίτημα του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (εφεξής Ε.Κ.Ε.Τ.Α.) προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή) το οποίο παρελήφθη στις 09.04.2019

(αρ. πρωτ. εισερχ. 1949) το Ε.Κ.Ε.Τ.Α. αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ(δδ) ν.4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2α του ν.4412/2016, για την προμήθεια εργαλιομηχανών 3Δ εκτύπωσης και μορφοποίησης αντικειμένων προϋπολογιζόμενης δαπάνης 31.891,13€ προ Φ.Π.Α. και συγκεκριμένα για τα τμήματα Ζ, Η, Θ της διακήρυξης του προηγθέντος διαγωνισμού για τα οποία δεν κατατέθηκε καμία προσφορά.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

2. Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1. Με την υπ' αριθμ. 310/22.05.2018 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Κ.Ε.Τ.Α. εγκρίθηκε η διενέργεια Ανοικτού Ηλεκτρονικού (μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) Διαγωνισμού, άνω των ορίων, για την ανάδειξη Αναδόχου/Αναδόχων για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την «*Προμήθεια εργαλιομηχανών 3Δ εκτύπωσης και μορφοποίησης αντικειμένων*», συνολικού προϋπολογισμού τριακοσίων εβδομήντα έξι χιλιάδων εξακοσίων εβδομήντα ενός ευρώ και ογδόντα ενός λεπτών (376.671,81€) μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής ανά Τμήμα.

2.2. Η προαναφερθείσα σύμβαση περιλαμβάνεται στο Υποέργο Νο. 3 της Πράξης «*Ευφυή και Αυτοματοποιημένα Συστήματα για τη Σχεδίαση, Προσομοίωση και ανάπτυξη ολοκληρωμένων Προϊόντων και Διεργασιών – ΟΔΥΣΣΕΑΣ*», με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5002462, η οποία έχει ενταχθεί στη Δράση «*Στρατηγική Ανάπτυξης Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων*» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Επιχειρηματικότητα Ανταγωνιστικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ) με βάση την απόφαση ένταξης με αρ. πρωτ. 4317/1372/A2/08-09-2017 της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ ΕΤΠΑ και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση [Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)] και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ [ΣΑΕ1451 με κωδικό πράξης ΣΑ (ενάριθμο) 2017ΣΕ14510010].

2.3. Ακολούθως, με την με αρ. 355/2018 διακήρυξη (18PROC003677786 2018-09-12), το Ε.Κ.Ε.Τ.Α. προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με χρήση του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. Η συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη ορίστηκε στο ποσό των 376.671,81€ προ Φ.Π.Α.. Στην παρ. 1.3 παραθέτονταν τα έντεκα (11) τμήματα του Πίνακα 1 που ακολουθεί ενώ μεταξύ άλλων αναφερόταν: «*Ο μέγιστος αριθμός ΤΜΗΜΑΤΩΝ που μπορεί να ανατεθεί σε έναν προσφέροντα ορίζεται σε έντεκα (11) [...] Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε τρεις (3) μήνες [...] Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής ανά Τμήμα*».

Πίνακας 1

ΤΜΗΜΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ	Απαιτούμενη Εγγύηση συμμετοχής (2%)
A	Εργαλειομηχανή τρισδιάστατης εκτύπωσης ταυτόχρονης σύντηξης πολυμερών και ελαστομερών υλικών	129.710,84 €	2.594,22 €
B	Εργαλειομηχανή τρισδιάστατης εκτύπωσης για μεταλλικά υλικά	138.747,00 €	2.774,94 €
Γ	Εργαλειομηχανή τρισδιάστατης εκτύπωσης Πυροσσωμάτωσης Λέιζερ για πολυμερή υλικά	12.770,00 €	255,40 €
Δ	Εργαλειομηχανή τρισδιάστατης έγχρωμης εκτύπωσης σύντηξης νημάτων	3.749,00 €	74,98 €
E	Εργαλειομηχανή τρισδιάστατης εκτύπωσης στερεολιθογραφίας για οδοντιατρική χρήση	5.789,00 €	115,78 €
ΣΤ	Εργαλειομηχανή τρισδιάστατης εκτύπωσης βιολογικών προϊόντων	40.322,58 €	806,45 €
Z	Εργαλειομηχανή τρισδιάστατης εκτύπωσης πλακετών τυπωμένου κυκλώματος	4.153,23 €	83,06 €
H	Εργαλειομηχανή χάραξης και απομάκρυνσης υλικού για την δημιουργία πλακετών σκαλιστού κυκλώματος (Μηχανή CNC)	4.758,06 €	95,16 €
Θ	Εργαλειομηχανή εκτύπωσης 3D τύπου SLS	22.979,84 €	459,60 €
I	Εργαλειομηχανή τύπου Plotter	2.692,26 €	53,85 €
ΙΑ	Εργαλειομηχανή τύπου Λέιζερ για κοπή και χάραξη αντικειμένων	11.000,00 €	220,00 €
ΣΥΝΟΛΟ		376.671,81 €	7.533,44 €

Η εγγύηση συμμετοχής ορίστηκε σε ποσοστό 2% του προϋπολογισμού του τμήματος επί του οποίου υποβάλλεται προσφορά χωρίς Φ.Π.Α. όπως αναλυτικά παρατίθεται στον ανωτέρω Πίνακα 1, ενώ η εγγύηση καλής εκτέλεσης ορίστηκε σε ποσοστό 5% της συνολικής συμβατικής αξίας χωρίς το Φ.Π.Α.. Στην παράγραφο 2.2.5 αναφορικά με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, προβλεπόταν ότι: “[...] οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: Να έχουν μέσο γενικό κύκλο εργασιών των τελευταίων τριών (3) διαχειριστικών χρήσεων κατ’ ελάχιστο ίσο με το 100% του προϋπολογισμού (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) του παρόντος διαγωνισμού, εφόσον υποβάλουν προσφορά για το σύνολο των Τμημάτων των υπό προμήθεια ειδών ή, κατ’ ελάχιστο, ίσο με το 100% του προϋπολογισμού (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) του Τμήματος ή των Τμημάτων για το οποίο ή για τα οποία υποβάλλουν προσφορά”, ενώ στην παράγραφο 2.2.6, αναφορικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα προβλεπόταν ότι “[...] οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: α) κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας, να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον μία σύμβαση προμηθειών αντίστοιχου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου με την προς σύναψη σύμβαση, β) να διαθέτουν το τεχνικό προσωπικό και τον τεχνικό εξοπλισμό (όπου απαιτείται σύμφωνα με το Παράρτημα I των Τεχνικών Προδιαγραφών) για την εγκατάσταση και την τεχνική υποστήριξη του υπό προμήθεια εξοπλισμού, γ) να διαθέτουν πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από επίσημα ινστιτούτα ελέγχου ποιότητας ή υπηρεσίες αναγνωρισμένων ικανοτήτων, με τα οποία βεβαιώνεται η καταλληλότητα των προϊόντων, επαληθευόμενη με παραπομπές στις τεχνικές προδιαγραφές ή σε πρότυπα (όπου απαιτείται σύμφωνα με το παράρτημα των Τεχνικών Προδιαγραφών)”. Στην παράγραφο 2.2.8.1 αναφορικά με την προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών, προβλεπόταν ότι: “[...] Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα ή για όλα τα Τμήματα της παρούσας υποβάλλεται ξεχωριστό ΕΕΕΣ για κάθε Τμήμα για το οποίο υποβάλλεται προσφορά.” Ακολούθως στην παράγραφο 2.2.8.2, αναφορικά με τα αποδεικτικά μέσα, προβλεπόταν ότι: “[...] Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίγραφα Ισολογισμών ή αποσπασμάτων ισολογισμών ή αντίγραφα υποβληθεισών φορολογικών δηλώσεων (Έντυπο Ε3) για τις τρεις (3) τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ’ ανώτατο όριο, περί του ετήσιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο,

δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο (π.χ. Τραπεζικές βεβαιώσεις πιστοληπτικής ικανότητας του οικονομικού φορέα). Β.4. α) Για την απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 περ. α οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν κατάλογο των κυριότερων παραδόσεων προμηθειών που πραγματοποιήθηκαν κατά την προηγούμενη τριετία, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη, για είδη που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης. Οι παραδόσεις αποδεικνύονται, εάν μεν ο αποδέκτης είναι αναθέτουσα αρχή, με πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί ή θεωρηθεί από την αρμόδια αρχή, εάν δε (ο αποδέκτης) είναι ιδιωτικός φορέας, με βεβαίωση του εντολέα ή, εφόσον τούτο δεν είναι δυνατόν, με απλή δήλωση του οικονομικού φορέα. β) Για την απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 περ. β οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τεχνικό προσωπικό ή τις τεχνικές υπηρεσίες και τον τεχνικό εξοπλισμό που θα έχουν στη διάθεσή τους (σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Παραρτήματος Ι των Τεχνικών Προδιαγραφών) για την εγκατάσταση και την τεχνική υποστήριξη του υπό προμήθεια εξοπλισμού”.

2.4. Περίληψη της εν λόγω διακήρυξης, η οποία περιείχε τους ουσιώδεις όρους και στοιχεία της διακηρύξεως του διαγωνισμού, απεστάλη ηλεκτρονικά (την 07.09.2018) και δημοσιεύθηκε (την 11.09.2018) στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε). Επιπλέον η υπ’ αριθμ. πρωτ. 355/12.09.2018 περίληψη της διακήρυξης δημοσιεύτηκε στις εφημερίδες «Επτά Ημέρες» και «Ημερήσια Τοπική» την 14.09.2018, αναρτήθηκε την 12.09.2018 στον ιστότοπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ και έλαβε ΑΔΑ:Ψ491469ΗΡ8-272. Η περίληψη δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα του Ε.Κ.Ε.Τ.Α. www.certh.gr την 14.09.2018 και στη δικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) την 14.09.2018 με αύξοντες αριθμούς συστήματος 61517 για το τμήμα Ζ, 61518 για το τμήμα Η και 61519 για το τμήμα Θ. Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών στο σύστημα ορίστηκε η 14.09.2018, ενώ ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. ορίστηκε η 15.10.2018.

2.5. Κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού, η Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης διαπίστωσε, όπως προκύπτει από το με ημερομηνία 19.10.2018 Πρακτικό της, ότι κατατέθηκαν προσφορές από δύο (2) οικονομικούς φορείς για τα είδη των τμημάτων Α, Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ, Ι και ΙΑ, ενώ δεν κατατέθηκε καμία προσφορά για τα είδη των τμημάτων Ζ, Η, Θ. Έπειτα από τα ανωτέρω η Επιτροπή μεταξύ άλλων εισηγήθηκε: “την κήρυξη ως άγονης της διαδικασίας του ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού για τα Τμήματα Ζ, Η και Θ, επειδή δεν υποβλήθηκαν προσφορές για τα εν λόγω Τμήματα”.

2.6. Με την υπ’ αριθ. 324/12.11.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Κ.Ε.Τ.Α., η οποία κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς μέσω του πεδίου “Επικοινωνία” του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 14.11.2018, εγκρίθηκε το ανωτέρω Πρακτικό.

2.7. Με το με ημερομηνία 28.11.2018 Πρακτικό της, η Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης του διαγωνισμού προέβη στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών που κατατέθηκαν στα τμήματα Α, Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ, Ι και ΙΑ και στην κατάταξή τους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους οικείους όρους της διακήρυξης.

2.8. Με την υπ’ αριθ. 328/20.12.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Κ.Ε.Τ.Α., η οποία κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς μέσω του πεδίου “Επικοινωνία” του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 24.12.2018, εγκρίθηκε το ανωτέρω Πρακτικό.

2.9. Ακολούθως, η Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης του διαγωνισμού προέβη στην αξιολόγηση των δικαιολογητικών που κατέθεσαν οι προσωρινοί ανάδοχοι για τα τμήματα Α, Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ, Ι και ΙΑ και συνέταξε σχετικό Πρακτικό.

2.10. Με την υπ' αριθ. 336/06.03.2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Κ.Ε.Τ.Α., εγκρίθηκε το ανωτέρω Πρακτικό.

2.11. Το Ε.Κ.Ε.Τ.Α. με το υπ' αριθμ. πρωτ. 40499/09.04.2019 έγγραφό του, βεβαιώνει ότι: “[...] ουδεμία ένσταση ή προδικαστική προσφυγή υποβλήθηκε, τόσο κατά της υπ' αριθμ. πρωτ. 355/2018 διακήρυξης, όσο κατά των αποφάσεων που ελήφθησαν από το ΔΣ του ΕΚΕΤΑ σε όλα τα στάδια του ως άνω διαγωνισμού”.

2.12. Κατόπιν των ανωτέρω, το Ε.Κ.Ε.Τ.Α. αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. α του ν.4412/2016, προσκομίζοντας και το σχετικό Σχέδιο Απόφασης, προκειμένου να αναθέσει την προμήθεια εργαλιομηχανών 3Δ εκτύπωσης και μορφοποίησης αντικειμένων προϋπολογιζόμενης δαπάνης 31.891,13€ προ Φ.Π.Α., έπειτα από τη διενέργεια διαπραγμάτευσης, χωρίς ουσιώδη τροποποίηση των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών του προηγηθέντος άγονου διαγωνισμού για τα εν λόγω αιτούμενα είδη.

II. Νομικό πλαίσιο

3. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]».

4. Η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 του ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει: “Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...]Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού”.

5. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ίδιου νόμου: “Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: [...]γ) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α”.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του αριθ. 2017/2365 Κανονισμού της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2017 για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής της κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό, από 01.01.2018 αναπροσαρμόστηκε στις 144.000 και 221.000 ευρώ, αντιστοίχως.

6. Στο άρθρο 6 παρ. 1, 3, 9 και 10 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: “Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...] 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...] 9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β ' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος”.

7. Η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α του ν. 4412/2016, ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, και στην οποία ορίζεται: “2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημα της”.

8. Το άρθρο 61 του ν. 4412/2016 ορίζει: “1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26. 2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση. 3. Ως χρόνος έναρξης ενός διαγωνισμού μελετών, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 4. Για συμβάσεις κάτω των ορίων αντί των παραγράφων 1 έως 3, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 120”.

III. Νομική Εκτίμηση

9. Το υπό εξέταση αίτημα του Ε.Κ.Ε.Τ.Α., αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας με την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμηθειών, προϋπολογισθείσας αξίας 31.891,13€ προ Φ.Π.Α. που αποτελεί τμήμα μίας μεγαλύτερης σύμβασης προϋπολογισθείσας αξίας 376.671,81€ προ Φ.Π.Α. συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ` υποπερίπτωση δδ` του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

10. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας

2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, ΕΥ:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, ΕΥ:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, ΕΥ:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10^{ης} Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10^{ης} Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14^{ης} Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14^{ης} Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2^{ης} Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

11. Η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α του ν.4412/2016 της οποίας γίνεται ρητά επίκληση από την αιτούσα και στη βάση της οποίας οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης προϋποθέτει: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να μην έχει υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής να μην κρίνεται κατάλληλη και γ) να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση. Επιπλέον, προϋποθέτει ότι σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν, σχετικής εκθέσεως. (ΕΑΑΔΗΣΥ-Αποφ. 121, 153, 346, 409, 498, 499/2013 και 5, 26, 44, 65, 79/2014, ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ'Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

12. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

12.1. Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

Το Ε.Κ.Ε.Τ.Α. διενήργησε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων, προϋπολογισμού δαπάνης 376.671,81€ προ Φ.Π.Α. για την «*Προμήθεια εργαλειομηχανών 3Δ εκτύπωσης και μορφοποίησης αντικειμένων*». Όπως προκύπτει από το παρατεθέν ιστορικό, στον εν λόγω διαγωνισμό τηρήθηκαν οι απαιτούμενες διατυπώσεις δημοσιότητας και δεν διαπιστώθηκαν όροι, που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή του στο σχετικό διαγωνισμό.

12.2. Ως προς τη μη υποβολή προσφοράς ή τη μη ύπαρξη κατάλληλης προσφοράς:

Με την υπ' αριθ. 324/12.11.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Κ.Ε.Τ.Α., εγκρίθηκε η επικύρωση του με ημερομηνία 28.11.2018 Πρακτικού της Επιτροπής Διενέργειας και Αξιολόγησης του διαγωνισμού, σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή μεταξύ άλλων εισηγήθηκε: «*την κήρυξη ως άγονης της*

διαδικασίας του ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού για τα Τμήματα Ζ, Η και Θ, επειδή δεν υποβλήθηκαν προσφορές για τα εν λόγω Τμήματα”.

12.3. Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης:

Στο προσκομισθέν σχέδιο απόφασης του Ε.Κ.Ε.Τ.Α., γίνεται ρητή αναφορά, στην προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς ουσιώδη τροποποίηση των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών του προηγούμενου άγονου διαγωνισμού για το εν λόγω αιτούμενα είδη, έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **ομόφωνα αποφασίζει:**

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος του Ε.Κ.Ε.Τ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την προμήθεια εργαλιομηχανών 3Δ εκτύπωσης και μορφοποίησης αντικειμένων προϋπολογιζόμενης δαπάνης 31.891,13€ προ Φ.Π.Α. και συγκεκριμένα για τα τμήματα Ζ, Η, Θ της διακήρυξης (18PROC003677786 2018-09-12) του προηγούμενου διαγωνισμού για τα οποία δεν κατατέθηκε καμία προσφορά, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4412/2016, άρθρο 32, παρ. 2, περ. α, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 22 Απριλίου 2019

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Γεώργιος Καταπόδης